

Pozivajući se na Deklaraciju sa Solunskog samita EU i zemalja Zapadnog Balkana, učesnici Trećeg Cetinjskog parlamentarnog foruma (u daljem tekstu „učesnici Foruma“) okupljeni na Cetinju dana 29.novembra 2004. godine usvojili su sljedeću:

ZAJEDNIČKU IZJAVU

Uloga parlamenata kao najviših nacionalnih predstavničkih i zakonodavnih tijela je od izuzetnog značaja i nezamjenjiva je u procesu ostvarivanja politike mira, saradnje i razvoja u regionu u sektoru odbrane i bezbjednosti.

Svrha održavanja Prvog sastanka predsjednika i članova odbora za odbranu i bezbjednost zemalja regiona je produbljivanje i nadogradnja regionalne parlamentarne saradnje u sistemu odbrane i bezbjednosti, kao i spriječavanje narušavanja istog.

Učesnici su zaključili da je neophodan integrisan pristup pitanju odbrane i bezbjednosti u regionu, kao i svim pratećim aktivnostima, uz saradnju među državama učesnicima na administrativnim i operativnim nivoima. Istaknut je značaj sistemskog pristupa ovim pitanjima, unutar regionalnog okvira, i na nivou Evropske Unije. U tom smislu postignuta je saglasnost o usvajanju niza mjera sa ciljem jačanja saradnje i smanjenja bezbjedonosnih rizika.

Predsjednici i članovi odbora za bezbjednost su se, takođe, saglasili da ostvarivanje postavljenih ciljeva zahtjeva zajedničke standarde i politiku djelovanja, kao i intenzivnu bilateralnu saradnju uz neprestano razvijanje jake zakonske osnove. Bilateralna saradnja će uključiti sastanke predstavnika parlamentarnih radnih tijela iz sektora odbrane i bezbjednosti, na kojima će se kroz uzajamno djelovanje i razmjenu iskustava značajno doprinijeti parlamentarnoj i demokratskoj kontroli ovih sektora.

Preduslov za stvaranje zajedničke Evropske bezbjednosne zone predstavlja uspostavljanje saradnje među državama članicama Evropske unije, zemljama porijekla i tranzita pogođenih ilegalnim migracionim tokovima kao i prevencija organizovanog kriminala u tom okruženju. Po navedenim pitanjima potrebno je neprestano organizovati rad na nacionalnoj i regionalnoj osnovi kao efikasnom mehanizmu za ubrzanje ovog procesa.

Veliki bezbjedonosni izazov za region i međunarodnu zajednicu predstavlja rješavanje Kosovskog pitanja. Pozivaju se umiješane strane da se aktivno uključe u konstruktivan dijalog, kako bi se prije omogućila stvarna zaštita ljudskih i manjinskih prava, puno poštovanje i sprovođenje rezolucije UN 1244 , relevantnih međunarodnih dokumenata, standarda i principa. Postojeća situacija na Kosovu pogoduje razvoju organizovanog kriminala: trgovine ljudima, trgovine narkoticima, ilegalne migracije, itd. Preporučuje se intenziviranje rada na realizaciji programa o podizanju svijesti o ljudskim pravima što je obaveza međunarodne zajednice.Svi demokratski procesi na Kosovu moraju izražavati politiku i zajedničke vrijednosti Evropske unije.

Na sastanku je u potpunosti podržan što skoriji pristup Državne zajednice Srbija i Crna Gora i Bosne i Hercegovine Partnerstvu za mir i NATO, koji ulasci su ocijenjeni značajnim i ključnim u daljem razvoju sistema odbrane i bezbjednosti ovog dijela regiona, i regiona u cjelosti.

Važan elemenat saradnje predstavlja primjena zajedničkih standarda o Evropskoj bezbjednosnoj zoni uz asistenciju država članica Evropske unije i međunarodnih organizacija, i istaknut je naročit doprinos Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju.

Učesnici Trećeg Cetinjskog parlamentarnog foruma su se složili da će nastaviti započet legislativan proces u oblasti odbrane i bezbjednosti i da će se starati o njegovoj dosljednoj primjeni.

U svijetlu narednih rundi proširenja Evropske unije, učesnici su naglasili svoju želju za ubrzanim napretkm zemalja koje učestvuju na na Forumu a u cilju postizanja sistemskog pristupa sistemu

odbrane i bezbjednosti. Sa ovakvim ciljem neophodno je težiti uvođenju koordinisanog i racionalnog pristupa, usvojenog od strane svake države ponaosob a ne regionalnom nivou u pripremi izbora šeme tehničke asistencije u okviru sistema odbrane i bezbjednosti.

Predstavnici najviših zakonodavnih tijela, tj. parlamenata učesnika Trećeg Cetinjskog parlamentarnog foruma izražavaju punu spremnost da zakonodavni proces permanentno usmjeravaju na postizanje standarda Evropske Unije, a u cilju bržih integracija.

Ocijenjeno je da se efikasnom borbom protiv organizovanog kriminala, u svim oblicima, na jedini način može obezbijediti sigurna budućnost građana. Ovaj cilj se može postići kroz dobro koordiniranu akciju svih, usmjerenu protiv kriminalnih aktivnosti pojedinaca i grupa, koje bi mogle ugroziti procese tranzicije i integracije u evro i evro-atlanske strukture.

Data je puna podrška borbi protiv terorizma i istaknuta spremnost za unapređivanje saradnje nadležnih službi u zemljama regiona kako bi se zajedničkim snagama zaustavila aktuelna preteća opasnost čije posljedice mogu biti ogromnih razmjera i ugroziti svjetski mir.

Podržana je regionalna saradnja u oblasti istraživanja i razvoja tehnologija u sistemu odbrane i bezbjednosti, kao i edukacije u ovim oblastima kao preduslova za svrsishodno djelovanje rezultata istih.

Učesnici Foruma su ocijenili sastanak veoma korisnim, i zaključili da je neophodno nastaviti djelovanje u ovom pravcu organizovanjem novih na nivou parlamenata, kojima bi bile obuhvaćene raznorodne teme iz oblasti sistema odbrane i bezbjednosti a koje prate svjetska dešavanja.

Pozivaju se predstavnici izvršne i sudske vlasti kao i civilnog sektora da zajedno i udruženo djeluju u intenzivnoj saradnji sa parlamentom, a u ostvarivanju zajedničkih ciljeva.

Učesnici sastanka pozdravljaju napor organizatora Skupštine Republike Crne Gore i Skupštine Državne zajednice Srbija i Crna Gora u organizaciji skupa.

Takođe, izražava se zadovoljstvo što je Organizacija za evropsku bezbjednost i saradnju, odlukom da podrži ovaj skup, sredstvima koje je obezbijedilo Ministarstvo odbrane Velike Britanije, prepoznalo kvalitet i značaj Trećeg Cetinjskog parlamentarnog foruma.